

Monumentnummer*: 512584

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 14 september 1999
Kadaster deel/nr 82790/164

Woonplaats* Hurdegaryp
Gemeente* Tytsjerksteradiel
Provincie* Fryslân

Kadastrale gemeente* Hardegarijp
Sectie* A
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 8133

Omschrijving**

Inleiding

HERENHUIS met aangebouwde GARAGE, in 1913 ontworpen in opdracht van de "Friesche Maatschappij van Vlasindustrie" door B.J. de Jong uit Oenkerk als woning voor de toenmalige directeur J.J. Westra. De Maatschappij had een vlasfabriek in Mûnein (1898) en Noord-Bergum (1911). De vlasindustrie is na de Tweede Wereldoorlog verdwenen (1968). Het in een aan de Jugendstil verwante stijl opgetrokken pand is gelegen aan de doorgaande weg naar Leeuwarden, aan het begin van de twintigste eeuw een geliefde vestigingsplaats voor renteniers en andere kapitaalkrachtigen. De woning staat op een diepe smalle kavel en heeft een ruime tuin rondom. Wijzigingen: de roedenverdeling in de bovenlichten is deels verdwenen; de vensterindeling van de serre is vernieuwd; de achtergevel is gewijzigd, waarbij een aanbouw is toegevoegd, die buiten de bescherming valt.

Omschrijving

Een twee bouwlagen hoog herenhuis met gepleisterde plint, waarvan het benedendeel uit roodbruine bakstenen en het bovendee uit pleisterwerk bestaat. Het gebouw heeft een samengesteld zadel-wolfsdak gedekt met rode geglazuurde muldenpannen; hoge gepleisterde schoorstenen; pironen op de afgewolfde einden. Tegen de westgevel is een serre aangebouwd.

De H-vensters hebben deels roedenverdeling in de bovenlichten; de begane grond heeft gekoppelde en enkelvoudige ramen met gepleisterde lateien, wit geglazuurde onderdorpels en gepleisterde accenten; op de verdieping enkelvoudige vensters met rode bakstenen schouders en onderdorpels van hetzelfde materiaal. In de oostgevel is een kelderraam, achter een rooster.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De entree tot de woning bevindt zich aan de voorzijde van het pand in een iets uitgebouwd portiek met gepleisterde omlijsting. De (vernieuwde) deur heeft een bovenlicht boven een houten kalf. Boven de portiek is een balkon met een decoratieve houten balustrade. Een tweede balkon bevindt zich in de topgevel aan de voorzijde en is overkapt door een driezijdig schilddak dat gedragen wordt door twee decoratief bewerkte houten pilaren; bewerkte houten balustrade. De serre aan de westgevel bestaat uit een houten onderbouw op een plint onder een afgeknot driezijdig schilddak met daarop een decoratief houten balkon. De balkondeuren staan onder een gemetselde keperboog met Jugendstil pleisterdecoratie in de boogtrommel. Eenzelfde keperboog siert het verdiepingsraam in de oostgevel. De toegangsdeur aan de achterzijde is in 1998 in bijpassende stijl vernieuwd. Een GARAGE onder een zadeldak gedekt met rode muldenpannen is aangebouwd aan de oostelijke zijkant van de woning. De voorgevel heeft dubbele schuifdeuren onder een latei en een gepleisterde top met windveren. De zijgevel die voorzien is van muurankers heeft een afgesneden hoek en een T-venster. De garage en achterzijde van de woning worden deels oversneden door een (latere) aanbouw.

Waardering

Het herenhuis met aangebouwde garage, uit 1913 is van algemeen architectuur- en cultuurhistorisch belang:

- vanwege de relatie met de vlasindustrie in Mûnein en Noord-Burgum;
- vanwege de bouwstijl, verwant aan de Jugendstil;
- vanwege de rijke detaillering;
- vanwege de ligging aan de doorgaande weg naar Leeuwarden, destijds een geliefde vestigingsplaats voor renteniers en andere kapitaalkrachtigen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis